

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Országgyűlés Hivatala

Kapcsolódó módosító javaslat

Irományszám: T/15819/75.

Érkezett: 2005 MAJ 3 0.

Dr. Szili Katalin asszonynak
az Országgyűlés elnökének

Helyben

Tisztelt Elnök Asszony!

A Hárszabály 94.§ (1) bekezdése és a 102. § (1) bekezdése alapján **a földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény módosításáról szóló T/15819.** számú törvényjavaslatához - a T/15819/43. számon benyújtott módosító javaslatához (T/15819/70. számú bizottsági ajánlás 25, 26, 29, 31, 37, 58. pontok) kapcsolódva - a következő

kapcsolódó módosító javaslatot

terjesztjük elő:

1. A törvényjavaslatnak az alábbi új 4. §-sal történő kiegészítését javasoljuk (a javaslat elfogadása esetén a törvényjavaslat további §-ainak számozása értelemszerűen változik):

„4.§

(1) A GET 6. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A Hivatal a működési engedélyt köteles kiadni, ha a kérelmező a jogszabályokban meghatározott követelményeknek eleget tesz. Nem utasítható el az elosztóvezeték létesítése és üzemeltetése iránti – a jogszabályi követelményeknek eleget tevő - kérelem kizárólag arra hivatkozva, hogy a kérelemben szereplő település, településrész, terület már szerepel más elosztói engedélyes engedélyében, amennyiben a kérelmező

a) az adott településen, településrészen, területen a földgázellátásba be nem kapcsolt terület ellátására, vagy a megnövekedett földgázigényt kielégítő kapacitás biztosítására kér elosztási engedélyt, és

b) közvetlenül a szállítóvezetékhez kíván csatlakozni.”

(2) A GET 6. §-a a következő új (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) Amennyiben az engedélykérelem olyan településre, településrésze, illetve területre vonatkozik, ahol még nem létesült elosztóvezeték, de a település, településrész, illetve terület más részein a kérelmezőtől különböző engedélyes végez elosztási tevékenységet, a Hivatalnak a kérelem elbírálása során figyelembe kell vennie a kérelemben szereplő település, településrész, illetve terület leendő fogyasztóinak érdekeit, valamint a kérelemben nem szereplő település, településrész, illetve terület többi fogyasztójának méltányos érdekeit is.”

2. A törvényjavaslatnak az alábbi új 7. §-sal történő kiegészítését javasoljuk (a javaslat elfogadása esetén a törvényjavaslat további §-ainak számozása értelemszerűen változik):

„7.§

A GET 18. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Hivatal az engedélyezési eljárás során – az érintett szakhatóságok véleményének figyelembevételével – vizsgálja a kérelemben megjelölt település, településrész, terület esetében a földgázrendszer létesítésének pénzügyi-gazdasági feltételeit.””

3. A törvényjavaslatnak az alábbi új 14. §-sal történő kiegészítését javasoljuk (a javaslat elfogadása esetén a törvényjavaslat további §-ainak számozása értelemszerűen változik):

„14. §

(1) A GET 34. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A közüzemi szolgáltatói engedély kötelezettséget jelent és kizárólagos jogot biztosít a földgáz közüzemi szolgáltatására az engedélyben meghatározott településen, településrészen, területen, valamint az engedélyben meghatározott közüzemi fogyasztóknak.”

(2) A GET 34. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Az elosztói engedély kötelezettséget jelent és – a 6. § (2) bekezdése szerinti eset kivételével - kizárólagos jogot biztosít a földgáz elosztására az engedélyben meghatározott településen, településrészen, területen.””

Indokolás:

A hatályos földgázellátásról szóló törvény (GET) 9. § (7) bekezdése értelmében földgázelosztási működési engedély alapján az engedélyes köteles és jogosult az engedélyvel érintett elosztóvezetékek és berendezések üzemeltetésére, melyek ismertetését - a 9. § (2) szerint – az engedély tartalmazza. Maga az engedély adott területek, így települések, településrészek, területek felsorolását tartalmazza, amelyekre nézve a GET 34. § (1) bekezdése kizárólagos jogot nevesít: eszerint az elosztói engedély kötelezettséget jelent és kizárólagos jogot biztosít a földgáz elosztására az engedélyben meghatározott településen, településrészen, területen.

Ehhez kapcsolódóan a 111/2003. (VII.29.) Korm. Rendelet (Vhr.) 26. § (1) bekezdése alapján az elosztói rendszer engedélyezése során az minősül új településnek, településrésznek, illetve területnek, amely nem szerepel elosztói engedélyes részére kiadott engedélyben. Ugyan sem a GET, sem a Vhr. nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely kimondaná, hogy elosztói engedély csak új területnek minősülő településre, településrészre, területre lenne kiadható, a gyakorlatban mégis ez az értelmezés az egyeduralnokodó, és ennek megfelelően történik az engedélyezés. A fentiek értelmében nem új terület, hanem a GET 34. § (1) bekezdése szerinti kizárólagos jog által védett – és így a piaci verseny elől elzárt – terület mindaz a terület (település, településrész), amelyet a jelenlegi engedélyek megneveznek, függetlenül attól, hogy az adott területen ténylegesen létesült-e elosztóvezeték, valamint, hogy az engedélyes ténylegesen ellátja-e a GET 34. § (1) bekezdése szerinti elosztási kötelezettségét.

Mindezekből az következik, hogy jelenleg amennyiben egy adott területre (településre, településrészre, területre) - azáltal, hogy az a működési engedélyében szerepel – valamelyik engedélyes kizárólagos elosztási jogot szerzett, más kérelmező akkor sem kaphat engedélyt az adott területen elosztóvezetékek létesítésére, ha ott ténylegesen nem is létesült vezeték, vagy a rendelkezésre álló elosztórendszer kapacitása nem teszi lehetővé a felhasználói igények kielégítését. Azaz a GET 9. § (2) bekezdésének érvényesülését, miszerint a Magyar Energia Hivatal a működési engedélyt köteles kiadni, ha a kérelmező a jogszabályokban meghatározott követelményeknek eleget tesz, maga a törvény rontja le a kizárólagos elosztói jogosultságnak meghatározott területre, és nem meghatározott infrastruktúrára vonatkoztatásával.

A kizárólagos jogok ilyen értelmű biztosítása és az azok megerősítését eredményező jogértelmezési gyakorlat így lehetetlenné teszi a földgázelosztás tevékenységének piacán a verseny kialakulását, és ezáltal nemcsak az új infrastrukturális beruházásokat akadályozza, hanem a felhasználói valamint a fogyasztói érdekek érvényesülését is. A GET 34. § (1) rendelkezése értelmében a kizárólagos elosztási engedély egyben kötelezettséget is teremt egyrészt a földgázellátásba történő bekapcsolás iránti igény teljesítésére, valamint a meglévő elosztórendszer fejlesztésére. A bekapcsolási igény kötelező teljesítése alól azonban a 26. § (1) c) pontja alapján az elosztói engedélyes mentesül, amennyiben az igény teljesítését hatósági engedély vagy szakhatósági hozzájárulás hiánya akadályozza.

A hatályos szabályozást azért szükséges felülvizsgálni, mert annak alapján kialakulhat olyan helyzet, hogy miközben az elosztói engedélyest kizárólagos jog védi attól, hogy a területén más engedélyes elosztóvezetéket létesítsen, ő maga mégsem köteles az engedélyben meghatározott területen az elosztást biztosítani. Ez a lehetőség indokolatlanul hozza hátrányos helyzetbe azokat az igényelőket, akiknek a földgázellátásba való bekapcsolása – vagy földgázigényük növekedése esetén ezen megnövekedett igényeket kielégítő kapacitás biztosítása - nem megoldott. A már meglévő engedélyesnek biztosított kizárólagos jog ebben az esetben indokolatlanul zárja ki a versenyt olyan területen is, ahol az engedélyes nem végez földgázelosztási tevékenységet, a versenytársak viszont hajlandók lennének piacra lépni és szolgáltatni. Az ilyen mértékű, aránytalan és indokolatlan versenykorlátozás ellentétben áll a GET preambulumban meghatározott célkitűzésekkel.

A jelen módosító javaslat célja: összhangba hozni a GET 9. § (7) és 34. § (1) bekezdéseit, méghozzá úgy, hogy a módosítás eredményeként a probléma rendezése a kicsi versenyt támogassa és a közösségi jogi követelményeknek is megfeleljen. A javasolt módosítás nem érintené a meglévő engedélyesek által létesített elosztóvezetékeket és az azokra vonatkozó jogait, így sem a hosszú távú beruházásaik megtérülése nem kerülne veszélybe, sem közszolgáltatási kötelezettségük ellátása, a bekapcsolt felhasználók részére történő földgázelosztás. A változtatás megnyitná ugyanakkor a földgáz piacának egy részét olyan új szereplők előtt, akik hajlandók lennének beruházni a létező elosztóvezetékek további

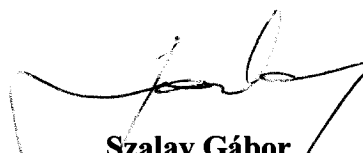
fejlesztésébe, új vezetékeket létesítenének, és ezáltal új felhasználók kapnának lehetőséget a földgázellátásba történő bekapcsolásra.

A módosítás következtében az elosztói engedélyesek kizárólagos jogai megmaradnának azokon a területeken, ahol a közszolgáltatási kötelezettségük fenntartása szempontjából az indokolt, megszűnhetne viszont a közösségi joggal összeegyeztethetetlen kiterjesztésük olyan területekre, ahol a piac megnyitása és a versenytársak belépése fellendítené az új infrastruktúrák kiépítését, ami végső soron a felhasználók számára is egyértelműen előnyös lenne. Ennek megvalósítása érdekében a GET-nek a Magyar Energia Hivatal engedélyezési jogkörére vonatkozó rendelkezéseit, konkrétan a 6. § (2) bekezdését indokolt lenne egy kifejezett tilalommal kiegészíteni, melynek értelmében a földgázelosztói engedély iránti kérelem nem utasítható el kizárólag azon az alapon, hogy a kérelemben megjelölt területek (települések, településrészek) már szerepelnek más engedélyes részére kiadott engedélyben. Ez a rendelkezés egyrészt megakadályozná, hogy a törvénymódosítást követően is a továbbéljen a nem helyálló értelmezési gyakorlat, másrészt erősebb védelmet adna az új piacra lépőknek az engedélyezési eljárás során, mintha ez így nem kerülne kimondásra. Ugyanakkor az ilyen engedélyeket a szállítóvezetékhez közvetlenül csatlakozó vezetékek tekintetében célszerű csak lehetővé tenni, hiszen a gyakorlatban súlyos nehézségeket okozna a másik elosztóvezetékhez csatlakozó – más engedélyes által üzemeltetett – vezeték engedélyese és az eredeti elosztói engedélyes közötti elszámolási viszonyok tisztázása.

A fentiek értelmében földgázelosztási működési engedély nem csak újnak minősülő területre adható. A Vhr. szabályainak a módosított törvényhez való igazítása szükségessé válik.

Budapest, 2005.május.30.

Podolák György
országgyűlési képviselő
MSZP

Szalay Gábor
országgyűlési képviselő
SZDSZ